

Jeg har set meget frem til at læse bogen Go. Min ultimative guidebog før, under og efter vores ophold i udlandet skrevet af Maria Techow, Emilie Frijs Due og Bente Skovby Burke fra Center for Familieudvikling, fordi den tager fat i et område, som p.t. kun er begrænset dækket i den danske faglitteratur.

Målgruppen er børn i aldersgruppen fra 6 til 13 år, der skal udstationeres sammen med deres forældre. Som forfatterne selv skriver, vil de yngste have brug for hjælp til at arbejde sig igennem bogen, og den er derfor også et konkret værktøj til forældrene, når de skal tale med barnet om udsendelsen. Den er bygget op i tre dele, nemlig før, under og efter udstationeringen.

Den første del omhandler forberedelse på udsendelse, hvor læseren forberedes på, hvad der er vigtigt at forholde sig til ved flytning til et nyt land. Blandt andet beskrives de tanke- og følelsesmæssige reaktioner, som kan opstå, og der gives konkrete strategier til at forberede udstationeringen, fx hvilke personlige ting, der er vigtige at tage med på rejsen, og hvordan man tager afsked med sine venner. Et godt eksempel er afsnittet om, hvad der er vigtigt at tage med til det nye land for at føle sig hjemme: "Det kan være vigtigt at tage små ting af betydning med, når du rejser til et andet land. Fx ting fra dit værelse, din yndlingskop, dit yndlingsbillede fra værelset. Det er med til at få det nye hus til at føles som et hjem."

Bogens anden del har fokus på selve udstationeringen, og hvordan man falder til et nyt sted. Fx hvordan man får nye venner, lærer den nye kultur at kende og håndterer hjemve. De forskellige følelser, der kan opstå under udsendelsen, som bl.a. vrede, tristhed og glæde beskrives indgående. Og i afsnittet "Hvem er jeg" berøres temaet omkring identitet, som er meget centralt for mange TCK'ere (Third Culture Kid, red.), der ofte kan føle sig splittet mellem flere kulturer. Her kan barnet og en god ven bl.a. tage quizzerne: "Hvem er jeg?" og "Ved dine venner hvem du er?" og derigennem få sat nogle ord på, hvordan det vil beskrive sig selv.

Bogens sidste del har fokus på hjemkomsten op til tre måneder efter udstationeringen. Her beskrives hvilke tanker og følelser, barnet kan opleve, når hjemrejsen er forestående, og hvordan man vænner sig til at være i Danmark igen, hvor de andre børn typisk har nogle helt andre vaner, end man selv har fået under udstationeringen. Bogen tager også fat i den udfordring, som mange TCK'ere har med at få et tilhørsforhold til Danmark: "For nogle TCK'ere føles re-entry som at komme hjem, og for andre føles det som at komme til et helt nyt land, man først skal til at lære at kende".

Generelt er bog bygget op som en vekselvirkning mellem psykoedukation; konkrete, enkle og brugbare strategier, som er nemme at anvende i praksis og råd fra andre TCK'ere, så barnet får mulighed for at spejle sig i andre i samme situation. Der er således masser af viden og gode råd at hente i bogen. Den eneste ting man kunne savne er lidt mere information om, hvad man gør, hvis det bliver alt for svært, og barnet fx. ikke ønsker at flytte fra Danmark, eller gerne vil hjem før udstationeringen er slut, idet der generelt henvises til, at barnet skal tale med sine forældre. Men da bogen primært henvender sig til barnet, kan man argumentere for, at første skridt er at tale med forældrene, og at en beskrivelse af yderligere tiltag således ligger udenfor bogen målsætning.

Sproget er pædagogisk, let forståeligt og i øjenhøjde. Således tages læseren i hånden og guides igennem udstationeringsfaserne, uden at man nogle sinde føler sig talt ned til. Som forfatterne skriver i indledningen, er bogen også skrevet af dig, idet det er en interaktiv bog, hvor barnet selv kan skrive sine tanker, følelser og erfaringer ind, så det bliver en form for dagbog.

Der er gjort ekstraordinært meget ud af layout og design, som er særdeles kreativt og farverigt med gode former og variation, som er lige til at gå til.

Jeg kan varmt anbefale bogen som et fremragende værktøj til at håndtere de udfordringer, der kan være forbundet med udstationering. Den er relevant for både børn og forældre, men også til fagpersoner, der ønsker at blive klogere på emnet.

*Af Anne Lillelund, aut. psykolog*

